

mod dette, idet for det første, hvad der jo er ganske naturligt, Direktionen for vore historiske Mindesmærkers Bevarelse af al Maagt har modsat sig det. Men dernæst har Kultusministeriet støttet denne Bevægelse, og her i Folketinget har under Forhandlingerne i 1888—89 Finansudvalgets daværende Ordfører, Grev Holstein-Ledreborg, udtalt sig meget varmt for Bevarelsen af denne Bygning. Der har ogsaa fra mange andre Sider været arbejdet for dens Bevarelse, og der er ført en i høj Grad forbitret og lidenskabelig Strid derom. Man synes undertiden, at Forhandlingerne i det politiske Liv gaa noget skarpt, altså skarpt, men jeg tror, at jo mindre den Sag er, som der diskuteres om, desto hidsigere bliver Forhandlingen, og Partistriden om Helligaandshuset i Randers har i Virkeligheden været fuld saa skrap som de store politiske Stridigheder. Der er faldet saa lidenskabelige Udtryk under Forhandlingerne, som at hele denne gamle, grimme Kasse skulde ryddes af Vejen, om det saa skulde være med Dynamit o. s. v., saa vi staa over for en meget heftig Strid. Men det har forekommet Udvalget, at Folketinget som saadant ikke kunde blande sig ind i den Strid, der føres i Randers Kommune. Spørgsmaalet er nemlig for os her i Folketinget dette, om der af historiske og arkitektoniske Grunde er Anledning til at bevare den gamle Bygning. Det, som man i Randers By strides om, er, om denne gamle Bygning ikke forhindrer Byen i at faa den nødvendige Torveplads. Fra Byraadets Side mener man, at Bygningen ligger saaledes i Vejen, at den forhindrer Byen i at foretage den nødvendige Udvidelse af sin Torveplads, og Byraadet er derfor i sin Tid kun gaaet ind paa at lade Bygningen staa og lade den blive restaureret under Forudsætning af, at Staten yder 125,000 Kr. foruden Restaurationen, for at Byen saaledes kunde skaffe sig bedre Torveplads. Men hele dette Spørgsmaal om Torveplads i Randers er aabenbart et Spørgsmaal, som Kommunen maa afgøre med sig selv. Hvis Kommunen mener, at det har større Betydning at faa Torvepladsen udvidet end at lade denne Bygning blive liggende, saa er det et Hensyn, som Kommunen selvfølgelig maa være Herre over, hvorledes den vil stille sig til. Men for os herinde kan det aabenbart ikke være Opgaven at blande os i Spørgsmaalet om, hvor Torvepladsen skal være i Randers. Idet derfor hele Udvalget har tiltraadt Forslaget, har det bemyndiget mig til at anbefale det, men med et Par udtrykkelige Forbehold. Det ene er det, at idet vi anbefale

Restaurationen af Helligaandshuset og mene, at det er fuldt forsvareligt fra Statens Side at gaa ind derpaa, saa ville vi ikke dermed lægge noget Tryk paa Randers Kommune i det kommunale Spørgsmaal om, hvorledes den ordner sig bedst med Hensyn til sin Torveplads. Men vi ville tillige, at Randers Kommune skal vide, at vi overhovedet ikke ville blande os i dette Spørgsmaal, saa den altsaa ikke maa vente, at Staten gaar ind paa at give yderligere Bevillinger end netop denne Bevilling til selve Restaurationen af Helligaandshuset i Randers. Der har jo i den senere Tid i Aviserne været forskellige Meddelelser om Byraadets Stilling til denne Sag. Det hed forleden, at Randers Byraad havde forkastet det Tilbud, der nu kom fra Ministeriet. Var dette Tilfældet, vilde jeg opfordre Ministeren til at tage sit Forslag tilbage, thi var det Tilbud, Ministeren har stillet, allerede paa Forhaand dødt, vilde det være temmelig urimeligt, om vi her skulde stemme derover. Men nu viser det sig, hvis man kan stole paa de Efterretninger, man faar i Aviserne, at det ikke forholder sig ganske saaledes. Der er kommen andre Telegrammer, som tyde paa, at Byraadet foreløbig vil lade Huset staa og afvente Sagens videre Gang. Jeg antager, at den højtærede Minister vil kunne oplyse os nærmere om Stillingen. Men jeg gentager, at Udvalget, efter nøje at have overvejet Sagen, er kommet til det Resultat, at Staten for sit Vedkommende ikke kan forsvare at lade en Bygning af den historiske og arkitektoniske Betydning som denne forsvinde, men at vi paa den anden Side ikke ville lægge noget Tryk paa Randers By med Hensyn til dens kommunale Forhold.

Endelig skal jeg blot sige et Par Ord om Vædringsforslag Nr. 374, som angaar 25,000 Kr. til Indkøb af Afstøbninger for Skulptursamlingen i Kjøbenhavn og til Udgifter ved Forsøg angaaende Imprægnering af Gipsafstøbninger. Det er jo et Forslag, der i en noget anden Stikelse jævnlig har foreligget og er blevet forkastet af Folketinget. Men det er i den sidste Tid blevet bedre begrundet, end det tidligere er blevet, idet Finansudvalget har faaet tilsendt en Del Oplysninger om, hvilke Afstøbninger af Skulpturer det er, der tænkes indkøbte. Det viser sig derefter, at den Antagelse, man i flere Aar er gaaet ud fra, at man her vilde købe en Del Skulpturer, der vilde blive Dubletter af de Skulpturer, vi have i andre Samlinger, ikke er rigtig, men at det, der foreslaas indkøbt, er Afstøbninger, som ikke i Forvejen findes i Kjøbenhavn, og som ville kunne give en sammenhængende historisk